SB302

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE SALGIN HASTALIK KAYGISININ ALGILANAN STRES DÜZEYİNE ETKİSİ: BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜĞÜN ARACILIK ROLÜ

[2]EMRAH SEÇER, [1]OĞUZ KAAN ESENTÜRK, [3]YUNUS EMRE YARAYAN, [4]EKREM LEVENT İLHAN, [4]İBRAHİM YILDIRAN

[1]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Erzincan
[2]Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzincan
[3]Siirt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Siirt
[4]Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

Küresel salgınlar çok boyutlu olarak bireylerin yaşam kalitelerini doğrudan etkileme potansiyeli taşımaktadır. Söz konusu etkinin belki de tetikleyicisi olan belirsizlik, toplumun tüm kesimlerinde farklı şekillerde tezahür edebilmekte ve beraberinde bazı sonuçlar ortaya koyabilmektedir. Bu araştırma, spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin salgın hastalık kaygılarının algıladıkları stres düzeyine etkisini ve bu etkinin altında yatan mekanizmayı belirlemek amacıyla yapılmıştır. İlişkisel tarama modelinde tasarlanan bu araştırmaya, 605 spor bilimleri fakültesi öğrencisi (359' u erkek ve 246' sı kadın) katılmıştır. Araştırmanın verileri, Salgın Hastalık Kaygısı Ölçeği, Algılanan Stres Düzeyi Ölçeği ve Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, ilk olarak ölçüm modelinin test edilmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Araştırmanın hipotezlerinin incelenmesinde ise, korelasyon testi ve Bootstrap yöntemini esas alan regresyon analizi uygulanmıştır. Araştırmada, salgın hastalık kaygısı ile algılanan stres ($r = 0.22$, $p < 0.001$) ve belirsizliğe tahammülsüzlük ($r = 0.47$, $p<0.001$) arasında pozitif yönlü ilişki tespit edilmiştir (Hipotez I). Bootstrap yöntemini esas alan regresyon analizi sonuçlarına göre, salgın hastalık kaygısının belirsizliğe tahammülsüzlük üzerinde anlamlı bir etki yarattığı belirlenmiştir [(β:0.295; $p<0.001$, %95 GA = (0.251, 0.339)]. Araştırmada öne sürülen modele aracı değişken eklendiğinde, salgın hastalık kaygısının algılanan stres düzeyinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir [(β:0.045; $p<0.001$, %95 GA = (0.042, 0.086)]. Ayrıca salgın hastalık kaygısının etkisi sabit tutulduğunda, belirsizliğe tahammülsüzlüğün algılanan stres düzeyi üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu belirlenmiştir [(β:0.196; $p<0.001$, %95 GA = (0.130, 0.262)]. Son olarak, salgın hastalık kaygısının belirsizliğe tahammülsüzlük aracılığıyla algılanan stres düzeyi üzerindeki dolaylı etkisinin (Hipotez II) anlamlı olduğu tespit edilmiştir [(β =0.058, $p < 0.001$, %95 GA = (0.033, 0.085)]. Diğer bir ifadeyle, öğrencilerin salgın hastalık kaygısı ile algıladıkları stres düzeyleri arasındaki ilişkinin belirsizliğe tahammülsüzlüklerindeki artıştan kaynaklandığı belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular, öğrencilerin salgın hastalık kaygılarının yarattığı stresten korunabilmelerinde, belirsizlik yaratan faktörlerin kontrol edilmesi gerektiğini işaret etmektedir.

Türkçe Anahtar Kelimeler: Aracı etki - belirsizlik - kaygı - stres

THE EFFECT OF EPIDEMIC ANXIETY ON PERCEIVED STRESS LEVEL IN THE STUDENTS OF SPORT SCIENCES FACULTY: THE MEDIATING ROLE OF INTOLERANCE OF UNCERTAINTY

Global epidemics have the potential to directly affect the quality of life of individuals in a multidimensional way. Uncertainty, which is perhaps the trigger of the said effect, can manifest in different ways in all segments of the society and may bring some consequences with it. This research was carried out to determine the effect of epidemic disease anxiety on the perceived stress level of university students studying at faculties of sports sciences and the underlying mechanism of this effect. 605 sports sciences students (359 male and 246 female) participated in this research, which was designed in relational screening model. The data of the study were collected using the Epidemic Anxiety Scale, the Perceived Stress Level Scale and the Intolerance of Uncertainty Scale. In the analysis of the data, confirmatory factor analysis was first performed to test the measurement model. In examining the hypotheses of the research, correlation test and regression analysis based on Bootstrap method were applied. In the study, a positive correlation was found between the epidemic anxiety and the perceived stress ($r = 0.22$, $p < 0.001$) and intolerance of uncertainty ($r = 0.47$, $p<0.001$) (Hypothesis I). According to the results of the regression analysis based on the Bootstrap method, it was determined that epidemic anxiety had a significant effect on intolerance of uncertainty [(β:0.295; $p<0.001$, 95% CI = (0.251, 0.339)]. When a mediating variable was added to the model proposed in the study, it was determined that epidemic anxiety was a significant predictor of perceived stress level [(β:0.045; $p<0.001$, %95 GA = (0.042, 0.086)]. In addition, when the effect of epidemic anxiety was kept constant, it was determined that intolerance of uncertainty had a significant effect on the level of perceived stress [(β:0.196; $p<0.001$, 95% CI = (0.130, 0.262)]. Finally, it was determined that the indirect effect of epidemic anxiety on the level of perceived stress (Hypothesis II) through intolerance of uncertainty was significant [(β =0.058, $p < 0.001$, 95% CI = (0.033, 0.085)]. In other words, it was determined that the relationship between students' epidemic anxiety and perceived stress levels was due to the increase in their intolerance of uncertainty. The findings of the study indicate that the factors that create uncertainty should be controlled in order to protect students from the stress caused by epidemic anxiety.

Keywords: Mediation - uncertainty - anxiety - stress